

BIJLAGE 2

Reglement van orde van Provinciale Staten 2011¹

Provinciale Staten van Flevoland,

overwegende dat Provinciale Staten van Flevoland met ingang van 2 maart 2011 op een andere wijze vergaderen dan voorheen;

overwegende dat deze andere vergaderwijze gevolgen heeft voor het bestaande Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten 2003 en de Verordening op de statencommissies 2003;

gelezen het voorstel van het presidium van, kenmerk.....,

gelet op artikel 143, eerste lid, artikel 16 en artikel 80 van de Provinciewet;

BESLUITEN:

Vast te stellen de volgende verordening:

Reglement van orde van Provinciale Staten 2011

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. panoramaronde	: commissie als bedoeld in artikel 80 van de Provinciewet bedoeld om alle deelnemers in het besluitvormingsproces over adequate informatie te laten beschikken;
b. opinieronde	: commissie als bedoeld in artikel 80 van de Provinciewet bedoeld om de oordeelsvorming te faciliteren;
c. besluitvormingsronde	: een statenvergadering als bedoeld in artikel 17 van de Provinciewet bedoeld om formele besluiten te nemen;
d. portefeuillehouder	: een lid van het college van gedeputeerde staten dat in het bijzonder met een onderwerp is belast of de Commissaris van de Koningin;
e. amendement	: voorstel tot wijziging van een ontwerp-verordening of ontwerp-beslissing, geschikt om daarin direct te worden opgenomen;
f. motie	: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens, verzoek of opdracht wordt uitgesproken, gekoppeld aan een agendapunt;
g. motie vreemd aan de orde van de dag	: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens, verzoek of opdracht wordt uitgesproken, die los van een agendapunt wordt ingediend;
h. voorstel van orde	: voorstel betreffende de orde van de vergadering;
i. initiatiefvoorstel	: een voorstel voor een verordening of een ander voorstel ingediend door een statenlid in de besluitvormingsronde;
j. interpellatie	: vragen van inlichtingen aan een portefeuillehouder of de Commissaris van de Koningin;
k. griffier	: griffier van provinciale staten of diens vervanger;
l. secretaris	: de secretaris van het college van gedeputeerde staten;
m. burgerinitiatief ²	: een voorstel van een kiesgerechtigde ingezetene van de provincie,

¹ Docuifnummer 1093195

² Provinciale staten hebben in de Verordening burgerinitiatief Flevoland 2003 regels met betrekking tot een burgerinitiatiefvoorstel vastgesteld.

gericht op agendering door provinciale staten;

n. e-petitie³ : een via de elektronische weg door een ingezetene van de provincie Flevoland ingediend verzoek gericht aan Provinciale Staten van Flevoland.

o. statendag : de dag waarop leden van provinciale staten/burgerleden bijeenkomen voor vergaderingen in het kader van het besluitvormingsproces.

Artikel 2. Het presidium

1. Provinciale staten hebben een presidium.
2. Het presidium bestaat uit de voorzitter van provinciale staten en daarnaast uit maximaal zes leden, te weten : een door en uit provinciale staten te benoemen plaatsvervangend voorzitter en de voorzitters van de panorama- en opinieronden.
3. Het presidium wordt terzijde gestaan door de griffier.
4. De voorzitter van provinciale staten is tevens voorzitter van het presidium.
5. Het presidium vergadert zo vaak als nodig.
6. De plaatsvervangend voorzitter van provinciale staten kan tevens voorzitter zijn van de panorama- en opinieronden.
7. De besluiten van het presidium zijn openbaar.
8. Provinciale staten stellen met inachtneming van het bepaalde in dit artikel bij Verordening nadere regels omtrent de taken, werkwijze en ondersteuning van het Presidium.

Artikel 3. Het seniorenconvent

1. Het seniorenconvent bestaat uit de Commissaris van de Koningin en de voorzitters van de in provinciale staten vertegenwoordigde fracties.
2. Het seniorenconvent kan indien daartoe politiek of anderszins aanleiding bestaat bijeen worden geroepen op verzoek van de voorzitter van provinciale staten en/of één van de voorzitters van de in provinciale staten vertegenwoordigde fracties.
3. De bijeenkomsten van het seniorenconvent zijn niet openbaar.
4. In het seniorenconvent worden geen zaken besproken die behoren tot het takenpakket van het presidium, tenzij het gaat om zaken van politiek gewicht die door het presidium ter consultatie aan het seniorenconvent worden aangeboden.
5. De griffier is secretaris van het seniorenconvent.
6. De griffier overlegt met de secretaris over de voorbereiding indien de agenda daartoe aanleiding geeft.

HOOFDSTUK II. TOELATING VAN DE LEDEN VAN PROVINCIALE STATEN; FRACTIES

Artikel 4. Onderzoek geloofsbrieven

1. Het onderzoek van de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van nieuw benoemde leden van provinciale staten geschiedt door één of meer commissies, elk bestaande uit ten minste drie leden, daartoe steeds door de voorzitter te benoemen.
2. Deze commissie brengt na gedaan onderzoek van de geloofsbrieven, van de andere bij de Kieswet vereiste stukken en van de bezwaarschriften, die mochten zijn ingekomen, schriftelijk of mondeling verslag uit aan de vergadering en doen daarbij een voorstel tot het nemen van een besluit. De geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken worden ter provinciale griffie gedeponereerd.
3. Omtrent de geschillen, die aangaande de geloofsbrieven of de verkiezing zelf rijzen, wordt gehandeld overeenkomstig de Kieswet.
4. De leden, tot wier toelating door provinciale staten is besloten, nemen zitting na het afleggen van de eed of belofte, bij artikel 14 van de Provinciewet gevorderd.

³ Provinciale staten hebben in de Verordening e-petitie Flevoland 2008 regels met betrekking tot het instrument e-petitie vastgesteld.

5. Burgerleden leggen net als leden van provinciale staten de eed of belofte af voorafgaand aan het moment waarop zij voor het eerst als burgerlid participeren in een ronde.

Artikel 5. Fracties

1. Leden van provinciale staten kunnen zich verenigen tot een groep, fractie genaamd. Zij doen hiervan mededeling aan de voorzitter van de besluitvormingsronde onder vermelding van :
 - a. de namen van degenen die als voorzitter van hun fractie, als diens plaatsvervanger en als fractieassistent(en) optreden;
 - b. zo mogelijk de naam van de fractie.
2. Indien één lid zich als een fractie beschouwt doet dit lid hiervan mededeling aan de voorzitter.
3. Per fractie worden maximaal twee burgerleden benoemd.

Artikel 6. Zittingsduur en vacatures

1. De zittingsperiode van een lid van provinciale staten/burgerlid, de voorzitter en hun plaatsvervangers eindigt in ieder geval aan het einde van de zittingsperiode van provinciale staten.
2. Provinciale staten kunnen een lid ontslaan op voorstel van de fractie op wiens voordracht het lid/burgerlid is benoemd.
3. Een lid/burgerlid kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan provinciale staten. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.
4. Indien door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslissen provinciale staten zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan.
5. Indien een fractie blijkt een schriftelijke verklaring van de voorzitter van provinciale staten niet langer vertegenwoordigd is in provinciale staten vervalt het lidmaatschap van het lid dat op voordracht van die fractie is benoemd, van rechtswege.

HOOFDSTUK III. STATENDAG

Artikel 7. Bijeenkomsten

1. De statendag bestaat in ieder geval uit een besluitvormingsronde en op basis van de agenda vinden tevens panorama- en opinieronden plaats die parallel georganiseerd kunnen worden.
2. De vergaderingen van provinciale staten “ De besluitvormingsronde” , de panoramaronden en de opinieronden vinden in principe plaats een keer in de drie weken op woensdag in het provinciehuis.
3. De bijeenkomsten vangen in de regel om 13.00 uur aan en eindigen omstreeks 22.30 uur.
4. Zo mogelijk deelt de voorzitter van provinciale staten elk jaar in overleg met het presidium aan de leden de dagen mee waarop naar verwachting dat jaar de vergaderingen van provinciale staten zullen worden gehouden.
5. Een panorama- danwel opinieronde wordt ook uitgeschreven:
 - a. wanneer de voorzitter dat nodig oordeelt of
 - b. wanneer er door tenminste drie leden schriftelijk met opgaaf van redenen om is gevraagd.
6. De voorzitter van provinciale staten kan in bijzondere gevallen een andere dag en/of aanvangsuur bepalen of een andere vergaderplaats voor de besluitvormingsronde aanwijzen. Hij voert hierover, tenzij er sprake is van een spoedeisende situatie tevoren overleg in het presidium.
7. De voorzitter van de panoramaronde en opinieronde kan in bijzondere gevallen een andere dag en/of aanvangsuur bepalen of een andere vergaderplaats voor de panoramaronde en opinieronde aanwijzen. Hij voert hierover, tenzij er sprake is van een spoedeisende situatie tevoren overleg in het presidium.
8. Indien op grond van artikel 17 van de Provinciewet een in dat artikel genoemd aantal leden om een besluitvormingsronde van provinciale staten vraagt, wordt deze gehouden binnen drie

weken nadat dit verzoek is ontvangen.

Artikel 8. Oproep

1. De Commissaris van de Koningin zendt de stukken voor de statendag uiterlijk tien dagen vantevoren aan de leden van provinciale staten/burgerleden.
2. De stukken voor de statendag bevatten:
 - a. een aanduiding van de dag, het tijdstip en de plaats van de bijeenkomst;
 - b. een voorlopige agenda voor de panoramaronden;
 - c. een voorlopige agenda en stukken voor de opinieronden;
 - d. een voorlopige agenda en stukken voor de besluitvormingsronde.
3. Wanneer het bijeenroepen van de diverse ronden een spoedeisend karakter heeft, kan door de Commissaris van de Koningin worden afgeweken van de termijn, genoemd in het eerste lid.

Artikel 9. Ter inzage leggen van documenten

1. De stukken van de statendag worden gelijktijdig met het verzenden geplaatst op de provinciale website en voor een ieder in het provinciehuis ter inzage gelegd. Hierbij kan ook achterliggende informatie worden gevoegd.
2. Een origineel van een ter inzage gelegd stuk wordt niet buiten het provinciehuis gebracht.
3. Indien voor stukken op grond van artikel 25, eerste dan wel tweede lid of artikel 91, eerste danwel tweede lid van de Provinciewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het bepaalde in het eerste lid onder berusting van de griffier en verleent de griffier de leden van provinciale staten inzage. Indien nodig worden de stukken óf in een gesloten envelop met daarop vermeld GEHEIM óf per email met ook hier de uitdrukkelijke vermelding van GEHEIM verzonden.

Artikel 10. Openbare kennisgeving

1. De bijeenkomsten worden door aankondiging in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen en door plaatsing op de provinciale website ter openbare kennis gebracht, tenzij sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 7, zesde en zevende lid, in welk geval een in overeenstemming met het spoedeisend karakter van de vergadering voor de handliggende wijze van bekendmaking plaatsvindt.
2. De openbare kennisgeving vermeldt:
 - a. de datum, aanvangstijd en plaats per agendapunt in de specifieke ronde;
 - b. de wijze waarop en de plaats waar een ieder de agenda en de daarbij behorende stukken kan inzien.
 - c. de mogelijkheid om gebruik te maken van het spreekrecht.

Artikel 11. Besloten vergaderingen

Op een besloten vergadering als bedoeld in artikel 23 (voor wat betreft de besluitvormingsronde) danwel artikel 91 (voor wat betreft de panorama- en opinieronde) van de Provinciewet zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing, voorzover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 12. Notulen besloten vergadering

1. De notulen van een besloten vergadering worden niet rondgedeeld, maar liggen uitsluitend voor de statenleden ter inzage of worden per email beschikbaar gesteld.
2. Deze notulen worden zo spoedig mogelijk ter vaststelling aangeboden. Indien er opmerkingen bij de notulen zijn worden de notulen in beslotenheid vastgesteld. Tijdens de vergadering nemen provinciale staten een beslissing over het al dan niet openbaar maken van deze notulen. De vastgestelde notulen worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.
3. De leden 1 en 2 zijn van overeenkomstige toepassing op de verslagen van de opinieronden.

Artikel 13. Geheimhouding.

Voor de afloop van de besloten vergadering beslissen provinciale staten overeenkomstig artikel 25, lid 1 van de Provinciewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden. Provinciale staten kunnen de geheimhouding opheffen.

Artikel 14. Opheffen geheimhouding.

Indien provinciale staten op grond van artikel 25, derde en vierde lid, of artikel 55, twee en derde lid, of artikel 91, tweede lid van de Provinciewet, voornemens zijn de geheimhouding op te heffen wordt indien het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd dit verzoekt, in een besloten vergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd over de opheffing van die geheimhouding.

Artikel 15. Aanwezigheid ambtenaren en/of notulist bij besloten vergaderingen

1. Provinciale staten kunnen besluiten dat in een vergadering met gesloten deuren ambtenaren en/of een notulist aanwezig mogen zijn. In dat geval worden van het verhandelde overeenkomstig artikel 12 notulen gemaakt.
2. Hebben provinciale staten besloten dat ambtenaren en/of een notulist niet aanwezig mogen zijn dan maakt de griffier de notulen. In dat geval wordt in plaats van een woordelijk verslag een beknopte weergave van het gesprokene in de notulen opgenomen.

Artikel 16. Publieke tribune

De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen van provinciale staten bijwonen.

Artikel 17. Geluid- en beeldregistraties

Degenen die in de vergaderzaal tijdens de statenvergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken vragen hiervoor toestemming aan de griffier.

Artikel 18. Verbod gebruik mobiele telefoons

In de vergaderzaal, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering het hinderlijk gebruik van mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen, die inbreuk kunnen maken op de orde van de vergadering niet toegestaan.

Artikel 19. Handhaving orde

1. Een spreker mag in zijn rede niet worden gestoord, tenzij de voorzitter het nodig oordeelt hem aan het opvolgen van dit reglement te herinneren. De voorzitter kan interrupties toelaten.
2. Indien een lid zich beledigende uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het onderwerp in behandeling, een spreker herhaaldelijk interrumpeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter tot de orde geroepen. Indien het desbetreffende lid hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter - onverminderd het bepaalde in artikel 26, derde lid van de Provinciewet - hem gedurende de vergadering, waarin zulks plaats heeft, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.

Artikel 20

De voorzitter kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en - wanneer na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord- de vergadering sluiten.

HOOFDSTUK IV. DE PANORAMARONDE

Artikel 21. Toepasselijkheid Provinciewet

Bijeenkomsten in de panoramaronde worden gelijkgesteld met vergaderingen van een commissie als bedoeld in artikel 80 van de Provinciewet.

Artikel 22. Doel

De panoramaronde heeft tot doel het informeel uit kunnen wisselen van informatie tussen de deelnemers aan het besluitvormingsproces voorafgaand aan de oordeelsvorming en besluitvorming.

Artikel 23. Agenda

1. Een verzoek tot informatie-uitwisseling kan op voorstel van provinciale staten zelf, een fractie, het college van gedeputeerde staten, het presidium, de griffie, een organisatie of instelling of een burger, worden aangemeld voor de panoramaronde.
2. Het in het eerste lid bedoelde verzoek wordt bij de griffie ingediend, die vervolgens het presidium adviseert over de agendering.
3. Het presidium stelt de concept-agenda vast voor de panoramaronde. Onderwerpen worden door het presidium themagewijs geagendeerd voor een panoramaronde.
4. De leden van de panoramaronde stellen de agenda definitief vast.
5. De behandeling van de onderwerpen geschiedt in de volgorde die de agenda aangeeft.
6. Er kunnen meerdere panoramarondes tegelijk plaatsvinden.

Artikel 24. Deelname

1. Aan de panoramaronde kunnen alle statenleden en burgerleden deelnemen.
2. De panoramaronde kent geen vaste samenstelling.
3. Het aantal deelnemers aan de panoramaronde staat vrij en kan per fractie verschillen.
4. Leden van het college van gedeputeerde staten, burgers, organisaties en instellingen kunnen door het presidium uitgenodigd worden voor deelname aan de panoramaronde.

Artikel 25. Aanwezigheid griffier/griffiemedewerker bij panoramaronde

1. De panoramaronde wordt ondersteund door een door het presidium aan te wijzen griffiemedewerker die onder andere de lijst van toezeggingen bijhoudt
2. De griffier kan bij de panoramaronde aanwezig zijn.

Artikel 26. Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent iedere deelnemer de presentielijst. Aan het eind van elke panoramaronde wordt die lijst door de voorzitter en de aanwezige medewerker van de griffie door ondertekening vastgesteld.

Artikel 27. Voorzitterschap

1. De panoramaronden worden voorgezeten door een uit provinciale staten benoemde voorzitter die tevens lid is van het presidium.
2. De voorzitter is belast met:
 - a. het leiden van de vergadering;
 - b. het handhaven van de orde;
 - c. het doen naleven van dit reglement;
 - d. hetgeen dit reglement hem verder opdraagt.
3. Provinciale staten kunnen de voorzitter ontslaan.

Artikel 28. Vergaderorde

1. De orde gedurende een onderwerp wordt bepaald door de voorzitter.
2. De voorzitter stelt alle aanwezige statenleden en burgerleden in de gelegenheid informatie uit te wisselen.
3. De voorzitter zorgt er voor dat tijdens de panoramaronden geen politieke standpunten worden ingenomen, politieke vragen worden gesteld of wordt gediscussieerd tussen de statenleden, de burgerleden, collegeleden en genodigden.

HOOFDSTUK V. DE OPINIERONDE

Artikel 29. Toepasselijkheid Provinciewet

Bijeenkomsten in de opinieronde worden gelijkgesteld met vergaderingen van een commissie als bedoeld in artikel 80 van de Provinciewet.

Artikel 30. Doel

De opinieronde heeft tot doel:

- a. het uitbrengen van advies aan provinciale staten over een voorstel of onderwerp;
- b. het uitbrengen van advies aan provinciale staten uit eigener beweging;
- c. het uitspreken van een gevoelen aan het college van gedeputeerde staten over een bepaald onderwerp.

Artikel 31. Agenda

1. Een voorstel of onderwerp kan op verzoek van (een lid van) provinciale staten, enkele fracties, een individuele fractie, burger of het college van gedeputeerde staten worden aangemeld voor de opinieronde.
2. Het in het eerste lid bedoelde verzoek wordt bij de griffie ingediend, die vervolgens het presidium adviseert over de agendering.
3. Het presidium stelt de concept-agenda vast voor de opinieronde.
4. De agenda wordt door de leden van de opinieronde vastgesteld.
5. Bij het vaststellen van de concept-agenda clustert het presidium de onderwerpen per thema zodat die in één opinieronde aan de orde kunnen komen.
6. Het presidium is gerechtigd, ook na verzending van de agenda in bijzondere gevallen onderwerpen aan de agenda toe te voegen of af te voeren.
7. De behandeling van de onderwerpen gebeurt in de volgorde die de agenda aangeeft.
8. Er kunnen meerdere opinierondes tegelijk plaatsvinden.

Artikel 32. Deelname

1. De deelnemers in de opinieronde kunnen zowel statenleden als burgerleden zijn. De burgerleden dienen tijdens de laatste verkiezingen van provinciale staten geplaatst te zijn op de kandidatenlijst van een krachtens die verkiezingen in provinciale staten vertegenwoordigende politieke partij. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Provinciewet zijn op hen van overeenkomstige toepassing.
2. De opinieronde bestaat uit maximaal twee staten- en/of burgerleden per fractie, waarvan maximaal één staten- of burgerlid als woordvoerder per agendapunt, waardoor het maximale aantal woordvoerders in de opinieronde is gelijk aan het aantal fracties in provinciale staten.
3. In bijzondere gevallen kan door het presidium worden voorgesteld meerdere woordvoerders per agendapunt per fractie toe te laten.
4. De samenstelling van de opinieronde kan per agendapunt verschillend zijn, omdat de fractie per onderwerp een ander statenlid dan wel burgerlid als woordvoerder kan aanwijzen.
5. Portefeuillehouders kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan de opinieronde.

6. Indien een fractie van mening is dat het gewenst is dat behalve de portefeuillehouder ook andere leden van het college van gedeputeerde staten deelnemen aan de opinieronden, geeft zij hiervan uiterlijk 2 x 24 uur voor aanvang van de rondes schriftelijk of telefonisch kennis aan de voorzitter.
7. De woordvoerders van de fracties die deelnemen aan de opinieronde, kunnen bij het vaststellen van de agenda besluiten ook derden aan de beraadslaging te laten deelnemen.
8. De fractie waar de voorzitter uit afkomstig is, heeft naast de voorzitter een reguliere afvaardiging.

Artikel 33. Presentielijst

Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekent iedere deelnemer de presentielijst. Aan het eind van elke opinieronde wordt die lijst door de voorzitter en de aanwezige medewerker van de griffie door ondertekening vastgesteld.

Artikel 34. Spreekrecht burgers

1. Tijdens de opinieronde aanwezige burgers kunnen gezamenlijk gedurende maximaal 30 minuten het woord voeren over geagendeerde onderwerpen.
2. Het woord kan niet gevoerd worden over:
 - a. een besluit van het provinciebestuur waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
 - b. benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen.
 - c. een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.
3. Degene die van het spreekrecht als bedoeld in het eerste lid gebruik wil maken, kan dit bij het presidium of bij aanvang van de bijeenkomst, bij de voorzitter melden onder vermelding van het onderwerp waarover hij het woord wil voeren.
4. De voorzitter doet bij aanvang van de bijeenkomst mededeling van de ingediende verzoeken als bedoeld in het derde lid en verleent het woord bij aanvang van de behandeling van het betreffende onderwerp, voordat de leden en de voorzitter in eerste termijn daarover het woord hebben gevoerd, zulks in volgorde van aanmelding. De voorzitter kan van de volgorde afwijken, indien dit in het belang is van de orde van de vergadering.
5. Elke spreker krijgt maximaal vijf minuten het woord. De voorzitter verdeelt de spreektijd evenredig over de sprekers als er meer dan zes sprekers zijn. De voorzitter kan in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
6. De spreker voert het woord, nadat de voorzitter dit hem heeft verleend. De voorzitter of een lid doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de burger.
7. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, kunnen burgers ook een verzoek indienen het woord te voeren over niet op de agenda staand onderwerp. Dit wordt opgevat als een verzoek tot informatie-uitwisseling en geagendeerd in de panoramaronde. Voorstellen hiervoor worden via de griffie voorgelegd aan het presidium die vervolgens de conceptagenda voor de panoramaronde vaststelt.

Artikel 35. Voorzitterschap

1. De opinieronden worden voorgezeten door een uit provinciale staten benoemde voorzitter die tevens lid is van het presidium.
2. De voorzitter is belast met:
 - a. het leiden van de vergadering;
 - b. het handhaven van de orde;
 - c. het doen naleven van dit reglement;
 - d. hetgeen dit reglement hem verder opdraagt.
3. De voorzitter heeft geen stemrecht.

Artikel 36. Aanwezigheid griffier/griffiemedewerker bij opinieronde

1. De opinieronde wordt ondersteund door een door het presidium aan te wijzen griffiemedewerker die onder andere de lijst van toezeggingen bijhoudt
2. De griffier kan bij de opinieronde aanwezig zijn.

Artikel 37. Vergaderorde

1. De orde gedurende een onderwerp wordt bepaald door de voorzitter.
2. De voorzitter kan een voorstel doen over de spreektijd van de deelnemers aan de opinieronde.
3. Het debat verloopt in maximaal twee termijnen.
4. Elke spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten.
5. Portefeuillehouders kunnen - indien zij zijn uitgenodigd voor de opinieronde - deelnemen aan de discussie die tijdens het in het derde lid bedoelde debat wordt gevoerd.
6. Na afronding van een agendapunt wordt een pauze van maximaal twee minuten ingelast in verband met de in artikel 18, derde lid genoemde mogelijkheid van wisseling van woordvoerderschap.
7. Statenvoorstellen die ter besluitvorming in de opinieronde zijn voorgelegd worden dezelfde avond geagendeerd voor besluitvorming in de besluitvormingsronde als alle aanwezige fracties hiermee unaniem akkoord zijn. In alle andere gevallen wordt gekozen voor behandeling in de besluitvormingsronde op een latere statendag.

Artikel 38. Spreekregels

1. Een lid, de voorzitter, de Commissaris van de Koningin, een gedeputeerde spreken vanaf hun plaats of van de spreekplaats en richten zich tot de voorzitter.
2. Bij bijzondere gelegenheden kan de voorzitter bepalen dat de in het eerste lid genoemde personen vanaf een andere plaats spreken.

Artikel 39. Volgorde sprekers

1. Een lid, de Commissaris van de Koningin of een gedeputeerde voeren het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben.
2. De volgorde van sprekers kan worden gewijzigd, wanneer het woord wordt gevraagd over de orde van de bijeenkomst.

Artikel 40. Voorstellen van orde

1. De voorzitter en ieder lid kunnen tijdens de bijeenkomst mondeling een voorstel van orde doen dat kort kan worden toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de bijeenkomst betreffen.
3. Over een voorstel van orde beslist de opinieronde terstond.

Artikel 41. Verslagen

1. Van een onderwerp in de opinieronde wordt een samenvattend verslag gemaakt waarin opgenomen:
 - a. de namen van de voorzitter, de griffier, de griffiemedewerker, de Commissaris van de Koningin, de gedeputeerden, de secretaris en de ter vergadering aanwezige leden, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben, afzonderlijk wordt vermeld welke leden afwezig waren;
 - b. een vermelding van de zaken die aan de orde geweest zijn;
 - c. een zakelijke samenvatting van het gesprokene met vermelding van de namen van de aanwezigen die het woord voerden;
 - d. een samenvatting van het advies danwel de conclusie van de beraadslaging aan provinciale staten onder vermelding van de namen van de leden die mededeling hebben gedaan van hun goed- of afkeuring, en met aantekening van de namen van de leden die zich niet uitgelaten hebben;

- e. bij het desbetreffende agendapunt de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie op grond van het bepaalde in artikel 28 door de leden van de opinieronden is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.
- 2. Het ontwerp-verslag wordt toegezonden aan de statenleden, burgerleden en collegeleden.
- 3. Het verslag wordt vastgesteld in de besluitvormingsronde. De vastgestelde versie wordt geplaatst op de provinciale website.
- 4. Het verslag wordt opgesteld onder de zorg van de griffier.
- 5. De vastgestelde verslagen worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.

Artikel 42. Beraadslaging

- 1. De opinieronde kan op voorstel van de voorzitter of een lid beslissen over één of meer onderdelen van een onderwerp of voorstel afzonderlijk te beraadslagen.
- 2. Op voorstel van een lid of de voorzitter kan de opinieronde beslissen de beraadslaging voor een door hem te bepalen tijd te schorsen teneinde het college of de leden de gelegenheid te geven tot onderling nader beraad. De beraadslagingen worden hervat nadat de schorsingsperiode verstreken is.

Artikel 43. Advies/conclusie beraadslagingen

- 1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is besproken, sluit hij de beraadslaging, tenzij de opinieronde anders beslist.
- 2. Nadat de beraadslaging is gesloten, beslist de opinieronde of er een advies/conclusie van de beraadslagingen aan provinciale staten wordt uitgebracht.
- 3. Indien de opinieronde een advies/conclusie van de beraadslagingen aan de provinciale staten uitbrengt beslissen de leden op voorstel van de voorzitter over de inhoud van het advies/conclusie van de beraadslagingen.
- 4. In het advies/conclusie van de beraadslagingen worden de standpunten van alle fracties opgenomen.

HOOFDSTUK VI. DE BESLUITVORMINGSRONDE

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 44. Toepasselijkheid Provinciewet

De besluitvormingsronde is een vergadering van provinciale staten in de zin van artikel 17 van de Provinciewet.

Artikel 45. Doel

De besluitvormingsronde heeft tot doel het nemen van formele besluiten door provinciale staten.

Paragraaf 2. Voorbereidingen

Artikel 46. Agenda

- 1. Het presidium stelt de concept-agenda voor de besluitvormingsronde op.
- 2. Deze concept-agenda bestaat uit een vast deel en een onder voorbehoud deel.
- 3. Mede op basis van de behandeling in de opinieronden stellen provinciale staten bij aanvang van de vergadering de agenda vast. Provinciale staten kunnen een onderwerp aan de agenda toevoegen of afvoeren :
 - a. op voorstel van een lid van provinciale staten;
 - b. op voorstel van de voorzitter.
- 4. In de besluitvormingsronde worden voorstellen en onderwerpen geagendeerd op voorstel van het college van gedeputeerde staten, op voorstel van provinciale staten zelf of op initiatief van burgers.
- 5. Voorstellen die door het college van gedeputeerde staten ter besluitvorming zijn aangeboden, worden eerst besproken in de opinieronde.

6. Wanneer provinciale staten een onderwerp onvoldoende voor openbare beraadslaging voorbereid achten, kunnen zij het onderwerp verwijzen naar de opinieronde of aan het college van gedeputeerde staten nadere inlichtingen of advies vragen.

Paragraaf 3. Orde van de vergadering

Artikel 47. Presentielijst

Ieder ter vergadering komend lid zet zijn handtekening op de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter gesloten en door hem en de griffier door ondertekening vastgesteld.

Artikel 48. Zitplaatsen

1. De leden van provinciale staten nemen de hun door de voorzitter aangewezen plaats in.
2. De plaatsing geschiedt fractiegewijs. Zij wordt bij iedere nieuwe zittingsperiode van provinciale staten op voorstel van het presidium opnieuw geregeld.
3. De griffier der Staten neemt ter linkerzijde van de voorzitter plaats.
4. De leden van het college van gedeputeerde staten, nemen voorzover zij in verband met de behandeling van één of meer agendapunten ter vergadering zijn uitgenodigd, plaats aan een daartoe aangewezen plek.

Artikel 49. Voorzitter besluitvormingsronde

1. De Commissaris van de Koningin is voorzitter van de besluitvormingsronde.
2. De voorzitter is belast met :
 - a. het schriftelijk oproepen van de statenleden tot de besluitvormingsronde;
 - b. het leiden van de besluitvormingsronde;
 - c. het handhaven van de orde;
 - d. het doen naleven van het reglement van orde;
 - e. hetgeen de wet of dit reglement hem verder nog opdraagt;
3. Hij verleent het woord, formuleert de in de besluitvormingsronde te nemen beslissingen en deelt de uitslag van de stemmingen mede.

Artikel 50. Plaatsvervangend voorzitter besluitvormingsronde

1. Provinciale staten benoemen een plaatsvervangend voorzitter.
2. Indien provinciale staten overeenkomstig het bepaalde in artikel 75 van de Provinciewet gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid een ander dan het langstzittende lid van provinciale staten te belasten met de waarneming van het voorzitterschap bij verhindering of ontstentenis van de Commissaris van de Koningin kunnen zij te allen tijde het terzake genomen besluit herroepen.

Artikel 51. Aanwezigheid griffier bij besluitvormingsronde

1. De griffier van provinciale staten is bij de besluitvormingsronde aanwezig.
2. Bij verhindering of ontstentenis wordt de griffier vervangen door de adjunct-griffier en bij diens afwezigheid door een daartoe door provinciale staten aangewezen ambtenaar.
3. De griffier kan, indien hij daartoe door de voorzitter wordt uitgenodigd, in de besluitvormingsronde aan de beraadslagingen deelnemen.

Artikel 52. Opening vergadering

De voorzitter opent de vergadering zodra de medegedeelde aanvangstijd is bereikt en volgens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Artikel 53. Quorum

Wanneer een half uur na het tijdstip, waarop de opening van de vergadering is vastgesteld, nog niet meer dan de helft der zitting hebbende leden aanwezig is, laat de voorzitter de namen der afwezige leden voor lezen. De vergadering wordt daarna door de voorzitter tot een nader tijdstip uitgesteld.

Artikel 54. Orde van behandeling

1. De behandeling van de onderwerpen geschiedt in de volgorde, die de agenda aangeeft.
2. Provinciale staten kunnen besluiten van de in het eerste lid bedoelde volgorde af te wijken of onderwerpen van de agenda af te voeren.

Artikel 55. Ingekomen stukken

1. Bij provinciale staten ingekomen stukken, waaronder schriftelijke mededelingen van gedeputeerde staten aan provinciale staten, worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt aan de statenleden toegezonden, ter inzage gelegd en geplaatst op de provinciale website.
2. Als de afzender van een ingekomen stuk een natuurlijk persoon is, wordt het ingekomen stuk geanonimiseerd op de provinciale website geplaatst.
3. Na de vaststelling van de notulen van de vorige vergadering en de verslagen van de opinieronden stellen provinciale staten op voorstel van de voorzitter de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.

Artikel 56. Spreekregels

De leden spreken van hun plaats of het spreekgestoelte en richten zich tot de voorzitter.

Artikel 57. Volgorde sprekers

1. Een lid voert slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben.
2. De voorzitter verleent het woord.
3. Indien een gedeputeerde die in het bijzonder is belast met het in behandeling zijnde onderwerp het woord verlangt, verleent de voorzitter dit niet dan nadat de spreker die aan het woord is zijn rede heeft beëindigd.
4. De volgorde kan worden verbroken wanneer een lid het woord vraagt:
 - a. over een persoonlijk feit;
 - b. over de vaststelling van het te beslissen vraagpunt;
 - c. om een voorstel van orde te doen.
5. Over een persoonlijk feit verleent de voorzitter het woord niet dan nadat het feit voorlopig zal zijn aangeduid.
6. De voorzitter kan met instemming der vergadering voor het bepalen van de volgorde der sprekers afwijken van de volgorde van aanmelding.

Artikel 58. Spreektijd

Provinciale staten kunnen op voorstel van een statenlid, het presidium of van de voorzitter regels stellen over de spreektijd van de statenleden en de overige aanwezigen.

Artikel 59. Aantal spreekbeurten

1. De beraadslaging geschiedt in ten hoogste twee spreektermijnen, tenzij provinciale staten anders beslissen.
2. Elke spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten.
3. Een lid mag in een spreektermijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp, onderdeel of artikel.

4. Het derde lid is niet van toepassing op:
 - de gedeputeerde, die in het bijzonder is belast met het in behandeling zijnde onderwerp;
 - de rapporteur van een commissie;
 - het statenlid dat een (sub)amendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend, voor wat betreft dat amendement, die motie of dat voorstel.
5. Bij de bepaling hoeveel malen een lid over hetzelfde onderwerp, onderdeel of artikel het woord gevoerd heeft wordt niet meegerekend het spreken over een persoonlijk feit of over een voorstel van orde en evenmin het spreken ter toelichting van een motie of van een amendement.

Artikel 60. Beraadslaging

1. Provinciale staten kunnen op voorstel van de voorzitter of van een statenlid beslissen over één of meer onderdelen van een onderwerp of voorstel afzonderlijk te beraadslagen.
2. Amendementen, sub-amendementen en voorstellen tot splitsing worden behandeld bij de beraadslaging over het onderdeel of artikel waarop zij betrekking hebben.
3. Indien op hetzelfde onderwerp of voorstel dan wel op hetzelfde onderdeel of artikel daarvan meer dan één amendement, sub-amendement of voorstel tot splitsing wordt ingediend, bepaalt de voorzitter, zo nodig na overleg met de vergadering, de volgorde waarin zij in behandeling zullen komen.
4. Provinciale staten kunnen echter beslissen dat afzonderlijke beraadslaging over onderdelen of artikelen niet zal plaatshebben.
5. Na raadpleging der vergadering kan de voorzitter de beraadslagingen voor een door hem te bepalen tijd schorsen teneinde gedeputeerde staten of de leden de gelegenheid tot onderling nader beraad te geven. De beraadslagingen worden hervat nadat de schorsingsperiode verstreken is.

Artikel 61. Deelname aan de beraadslaging door anderen

1. Provinciale staten kunnen beslissen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige statenleden of de voorzitter deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een beslissing daartoe wordt op voorstel van de voorzitter of een statenlid genomen voordat met de beraadslaging over het desbetreffende onderwerp of voorstel een aanvang wordt genomen.

Artikel 62. Beslissing

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat tot stemming wordt overgegaan heeft ieder lid het recht zijn uit te brengen stem kort te motiveren.

Artikel 63

Na de beraadslaging en eventuele beslissing over de onderdelen of artikelen wordt over het voorstel in zijn geheel, zoals het dan luidt, een eindbeslissing genomen.

Artikel 64. Notulen

1. Van het verhandelde in een vergadering worden door de zorg van de griffier notulen opgemaakt.
2. Deze notulen behelzen:
 - a. de namen van de voorzitter, de griffier en de ter vergadering aanwezige leden, alsmede de namen van de leden, die met en die zonder kennisgeving afwezig waren;
 - b. de vermelding van de ingekomen stukken, mededelingen en hetgeen door de vergadering is besloten;
 - c. de vermelding van de namen der fracties of leden, die aantekening hebben verzocht, dat zij geacht wensen te worden tegen een voordracht te hebben gestemd;
 - d. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding bij hoofdelijke stemmingen van de namen der leden, die voor en tegen stemden;
 - e. een verslag van het door de voorzitter, de leden en - indien toepassing is gegeven aan artikel 38, vierde lid - de gedeputeerde(n) gesprokene.

3. De opgemaakte notulen worden zo spoedig mogelijk aan de leden toegezonden.
4. Na het openen van de eerste vergadering volgende op de verzending, bedoeld in het derde lid, worden de opgemaakte notulen aan Provinciale Staten ter vaststelling voorgelegd.

Paragraaf 3. Stemmingen

Algemeen

Artikel 65.

De voorzitter kondigt een te houden stemming duidelijk aan. De leden stemmen van de hun op grond van artikel 38 toegewezen zitplaats .

Stemming over zaken

Artikel 66

1. Nadat de beraadslaging is gesloten of indien niemand het woord verlangt, formuleert de voorzitter het te beslissen vraagpunt.
2. Indien geen stemming wordt gevraagd, stelt de voorzitter dat het besluit zonder hoofdelijke stemming is aangenomen.
3. In de vergadering aanwezige leden kunnen echter aantekening vragen dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd.

Artikel 67

1. Tenzij de voorzitter of één der leden stemming bij hoofdelijke oproeping vraagt, geschiedt stemming over zaken bij handopsteking of elektronisch.
2. Voor de hoofdelijke oproeping wordt door het lot beslist bij welk nummer van de presentielijst de stemming een aanvang zal nemen; deze geschiedt dan naar volgorde van de presentielijst.
3. Stemming bij hoofdelijke oproeping vindt eveneens plaats wanneer naar het oordeel van de voorzitter of één of meer leden de uitslag van de stemming bij handopsteking of elektronisch niet duidelijk is.
4. Behoudens de bepalingen van artikel 28 van de Provinciewet is ieder lid verplicht bij hoofdelijke oproeping zijn stem uit te brengen en zulks te doen met de woorden "voor" of "tegen" , zonder enige toevoeging.

Artikel 68

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement en vervolgens over dat artikel, onderdeel of voorstel, waarop het betrekking heeft, gestemd.
2. Indien op een amendement een sub-amendement wordt ingediend, vindt de stemming daarover plaats vóór de stemming over dat amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of sub-amendementen zijn ingediend, bepaalt de voorzitter de volgorde, waarin hierover zal worden gestemd. Daarbij geldt de regel, dat het meest verstrekkende het eerst in stemming wordt gebracht.
4. Indien een motie vreemd aan de orde van de dag is ingediend, wordt daarover gesproken nadat alle andere geagendeerde onderwerpen zijn afgedaan.
5. Indien twee of meer moties vreemd aan de orde van dag over hetzelfde onderwerp zijn ingediend, bepaalt de voorzitter de volgorde, waarin hierover zal worden gestemd. Daarbij geldt de regel dat de meest verstrekkende motie het eerst in stemming wordt gebracht.

Artikel 69

1. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing herstellen voordat het volgende lid gestemd heeft, of ingeval van elektronisch stemmen voordat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend maakt. Bemerkt het lid zijn vergissing eerst later, dan kan hij na afloop van de stemming wel aantekening vragen dat hij zich vergist heeft; in de uitslag van de stemming brengt dit echter geen verandering.
2. De voorzitter deelt de uitslag van elke stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen.

Artikel 70

Veranderingen in de volgnummers of in de aanhaling van artikelen, zomede redactieverbeteringen, nodig geworden omdat provinciale staten in afwijking van een voorstel hebben beslist, kunnen door gedeputeerde staten worden aangebracht.

Stemming over personen

Artikel 71

1. Wanneer een stemming over personen voor het doen van een benoeming, voordracht of aanbeveling als bedoeld in artikel 31 van de Provinciewet moet plaatshebben, benoemt de voorzitter drie leden tot stemopnemers.
2. Voorafgaande aan de stemming stelt de voorzitter vast hoeveel leden in de statenzaal aanwezig zijn en zich op grond van artikel 28 van de Provinciewet niet van stemmen behoeven te onthouden. Deze leden zijn verplicht elk één stembriefje in te leveren.
3. Alvorens de stembriefjes te openen onderzoeken de stemopnemers of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het door de voorzitter overeenkomstig het bepaalde in het tweede lid vastgestelde aantal leden.
4. Wanneer er verschil is tussen het aantal ingeleverde stembriefjes en het aantal van de leden, als bedoeld in het tweede lid, wordt de stemming door de voorzitter ongeldig verklaard en worden de nog gesloten stembriefjes door de zorg van de griffier onmiddellijk vernietigd, waarna er een nieuwe stemming wordt gehouden.
5. De inhoud van elk stembriefje wordt indien een of meer leden het verlangt door één van de stemopnemers luid voorgelezen, door een ander nagezien en door de derde stemopnemer opgetekend.

Artikel 72

Bij twijfel over het al dan niet behoorlijk ingevuld zijn van een stembriefje beslist de voorzitter na raadpleging van de vergadering.

Artikel 73

1. Er hebben zoveel stemmingen plaats als personen te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen zijn.
2. De vergadering kan op voorstel van de voorzitter of ten minste vier leden beslissen, dat van het vorige lid wordt afgeweken.

Artikel 74

1. Indien niemand bij de eerste stemming de volstreekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede vrije stemming overgegaan.

2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, heeft een derde stemming plaats tussen de twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd. Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt over welke twee personen de derde stemming zal lopen.
3. Indien bij de tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 75

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van hen, tussen wie de beslissing moet plaatshebben, door een van de stemopnemers op afzonderlijke, geheel gelijke briefjes geschreven.
2. Deze briefjes worden, nadat zij door de andere stemopnemers zijn gecontroleerd, door een van hen op gelijke wijze naar binnen gevouwen, in een bus gedaan en omgeschud.
3. Vervolgens wordt door de voorzitter één van die briefjes uit de bus genomen. Degene, wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Artikel 76

Door de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na afloop van de vergadering vernietigd.

Stemming voor verkiezing leden Eerste Kamer der Staten-Generaal

Artikel 77

1. Bij de stemming voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal wordt door de leden gebruik gemaakt van het daar voor in de vergaderzaal ingerichte stemhokje.
2. Na het uitbrengen van hun stem leveren de leden hun stembiljet in bij de voorzitter.

Paragraaf 4. Indienen van voorstellen

Artikel 78. Amendementen

1. Ieder in de vergadering aanwezig lid is bevoegd tijdens de beraadslagingen wijzigingen (amendementen) in en splitsing van een aan de orde zijnde voorstel of onderdeel daarvan voor te stellen.
2. Zulk een wijziging (amendement) of voorstel tot splitsing moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend, tenzij de voorzitter - met het oog op het eenvoudige karakter van het voorgestelde - oordeelt, dat met een mondelinge indiening kan worden volstaan.
3. Een ingediend amendement of voorstel tot splitsing wordt zo spoedig mogelijk vermenigvuldigd en aan de leden rondgedeeld, tenzij de vergadering besluit dat met voorlezing kan worden volstaan.
4. Er kan alleen beraadslaagd worden over (sub)amendementen die zijn ingediend door Statenleden, die de presentielijst getekend hebben en in de vergadering aanwezig zijn.
5. Het bepaalde in de voorgaande leden is ook van toepassing op voorstellen tot wijziging van reeds ingediende amendementen (sub-amendementen).
6. Indien een lid een door hem ingediend amendement of gedaan voorstel tot splitsing intrekt, maakt het niet langer onderwerp van beraadslaging uit.
7. Indien echter een der andere leden een zodanig amendement of voorstel tot splitsing weer opneemt, blijft het in beraadslaging.

Artikel 79. Motie met betrekking tot een agendapunt

1. Een lid, dat het woord voert kan daarbij moties over het in behandeling zijnde onderwerp indienen.
2. Zulks een motie moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.

3. Een in behandeling komende motie wordt zo spoedig mogelijk vermenigvuldigd en aan de leden rondgedeeld, tenzij de vergadering besluit dat met voorlezing kan worden volstaan.
4. De behandeling van moties vindt plaats tegelijk met de beraadslaging over het in behandeling zijnde onderwerp, tenzij de vergadering besluit haar later in behandeling te nemen.

Artikel 80. Motie vreemd aan de orde van de dag

1. Een lid kan een motie vreemd aan de orde van de dag indienen wanneer die is voorzien van handtekeningen van tenminste drie fracties.
2. Deze motie moet bij vaststelling van de agenda mondeling worden aangekondigd en schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
3. Een in behandeling komende motie wordt zo spoedig mogelijk vermenigvuldigd en aan de leden rondgedeeld, tenzij de vergadering besluit dat met voorlezing kan worden volstaan.
4. De motie wordt behandeld in twee termijnen.

Voorstellen van orde

Artikel 81

1. De voorzitter en ieder lid kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de werkzaamheden van de vergadering betreffen.
3. Over een voorstel van orde beslissen provinciale staten terstond.

Initiatiefvoorstellen

Artikel 82

1. Ieder lid heeft het recht voorstellen te doen, die buiten de agenda vallen.
2. Een voorstel als bedoeld in lid 1 moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend .
3. Van de indiening van een voorstel als hiervoor bedoeld doet de voorzitter mededeling aan provinciale staten.
4. Het presidium plaatst het voorstel op de agenda van de eerstvolgende vergadering, tenzij de schriftelijke oproep hiervoor reeds verzonden is. In dit laatste geval wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende vergadering geplaatst.
5. De behandeling van het voorstel vindt plaats voordat alle op de agenda voorkomende onderwerpen of voorstellen worden behandeld, tenzij provinciale staten oordelen, dat het voorstel met het oog op de orde van de vergadering tezamen met een ander geagendeerd onderwerp of voorstel wordt behandeld of eerst wordt behandeld in de opinieronde of voor advies naar gedeputeerde staten wordt gezonden, in welk geval provinciale staten bepalen in welke vergadering het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.

Paragraaf 5: Vragen en interpellaties

Artikel 83. Mondelinge vragen

1. Aan het begin van elke statenvergadering bestaat de mogelijkheid aan de Commissaris van de Koningin, het college van gedeputeerde staten of een lid van dat college mondelinge vragen te stellen.
2. De voorzitter stelt de vragensteller kort in de gelegenheid om vragen te stellen. Degene tot wie de vraag zich richt wordt door de voorzitter in de gelegenheid gesteld om de vragen te beantwoorden.
3. Na de beantwoording stelt de voorzitter de vragensteller kort in de gelegenheid om te reageren. De adressant van de vragen wordt tenslotte in de gelegenheid gesteld te reageren.
4. Voor de toepassing van het bepaalde in de leden 2, 3 en 4 stelt de voorzitter maximaal 15 minuten beschikbaar.

5. Het lid dat vragen wil stellen maakt dit uiterlijk 24 uur, voorafgaande aan de vergadering aan de voorzitter kenbaar, geeft hierbij aan op welk onderwerp de vragen betrekking hebben en - tenzij de vragen betrekking hebben op de taken en bevoegdheden van de Commissaris van de Koningin - welk lid of welke leden van het college van gedeputeerde staten ter beantwoording van de vragen voor het bijwonen van de vergadering dient of dienen te worden uitgenodigd.
6. De voorzitter meldt bij aanvang van de vergadering dat er mondelinge vragen zijn, alsmede het onderwerp waarop de vragen betrekking hebben. Hij bepaalt de volgorde waarin de vragen worden gesteld.
7. De vragen kunnen geen betrekking hebben op een onderwerp dat blijkens de agenda van de vergadering in dezelfde vergadering onderwerp van beraadslaging zal zijn.
8. Bij gebruikmaking van dit artikel worden door de voorzitter geen interrupties toegelaten en kunnen geen moties worden ingediend.

Artikel 84. Schriftelijke vragen

1. Ieder lid kan aan de Commissaris van de Koningin, het college van gedeputeerde staten of een lid van dat college schriftelijk vragen stellen.
2. Schriftelijke vragen moeten kort en duidelijk worden geformuleerd en bij de voorzitter worden ingediend. Deze draagt er zorg voor dat de vragen, tenzij tegen de vorm of inhoud daarvan overwegend bezwaar bestaat, zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige leden van provinciale staten, de Commissaris van de Koningin en het college van gedeputeerde staten worden gebracht.
3. De Commissaris van de Koningin en/of gedeputeerde staten beantwoorden de vragen zo mogelijk binnen dertig dagen nadat zij zijn ingekomen. Indien beantwoording niet binnen deze termijn kan plaatsvinden, geven de Commissaris van de Koningin en/of het college van gedeputeerde staten de vragensteller en provinciale staten daarvan gemotiveerd bericht.
De vragen en antwoorden worden gelijktijdig met de lijst van ingekomen stukken, bedoeld in artikel 55, aan de statenleden toegezonden.

Artikel 85. Interpellaties

1. Een statenlid kan provinciale staten verlov vragen om over een onderwerp dat niet vermeld staat op de agenda, bedoeld in artikel 46 inlichtingen aan de Commissaris van de Koningin, het college van gedeputeerde staten of een lid van dat college te vragen.
2. Het verzoek tot het houden van een interpellatie wordt, behoudens in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, ten minste achtenveertig uur voor de aanvang van de vergadering schriftelijk bij de voorzitter ingediend. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd alsmede de te stellen vragen.
3. De voorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige statenleden, de Commissaris van de Koningin en het college van gedeputeerde staten. Bij de behandeling van de ingekomen stukken van de eerstvolgende vergadering na indiening van het verzoek wordt dit in stemming gebracht. Het verzoek tot het houden van een interpellatie wordt toegestaan indien dit door tenminste 1/4e van het aantal aanwezige statenleden wordt ondersteund. Bij inwilliging van het verzoek beslissen provinciale staten op welk tijdstip tijdens de vergadering de interpellatie zal worden gehouden.
4. De interpellant voert niet meer dan tweemaal het woord, de overige statenleden niet meer dan eenmaal, tenzij provinciale staten hen hiertoe verlov geven.

Artikel 86. Recht van onderzoek (enquête)

1. Provinciale staten kunnen op voorstel van een statenlid een onderzoek als bedoeld in artikel 151a van de Provinciewet instellen naar het door het college van gedeputeerde staten of de Commissaris van de Koningin gevoerde bestuur.
2. Het besluit tot het instellen van een onderzoek omvat een omschrijving van het onderwerp van onderzoek alsmede een toelichting. Deze omschrijving kan hangende het onderzoek door provinciale staten worden gewijzigd.

